

Advies

B&W	08-01-2019
Raadscommissie	5/6-02-2019
Gemeenteraad	27-02-2019
Portefeuillehouder	E.P. Kooiman

Vaststellen kadernotitie 'Het maken van de Omgevingsvisie'

Texel gaat aan de slag met het maken van een Omgevingsvisie. Dit ter vervanging en actualisatie van de huidige structuurvisie 'Texel op Koers' uit 2008. En als voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet in 2021. In deze kadernotitie staan de kaders voor het proces van het maken van de nieuwe Omgevingsvisie.

Doelenboom

Programma	3	Mooi en gastvrij Texel
Maatschappelijk doel	3.5.	Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening met behoud van de Texelse kernwaarden
Beleidsdoel	3.5.1	Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen
Operationeel doel	3.5.1.14	Structuurvisie evalueren en analyseren

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

- De kadernotitie 'Het maken van de Omgevingsvisie' vast te stellen:
 - Voortbouwen op de thema's en elementen uit de Structuurvisie 2020 'Texel op Koers' in het proces van de Omgevingsvisie.
 - Onderbelichte thema's (beheer openbare ruimte, sociaal domein, duurzaamheidstransitie) meer integreren in de actualisatie van de thema's uit de structuurvisie en in de te maken Omgevingsvisie.
 - Burgerparticipatie voor de Omgevingsvisie invullen met werkvormen die passen bij participatieniveau raadplegen en adviseren.
 - Een openbare bijeenkomst (raad/commissie) om belangen af te wegen
 - Het proces van de Omgevingsvisie vormgeven via een traject van twee jaar, bestaande uit twee fasen. Fase 1: het beschrijven van de omgevingskwaliteiten, de ambities en het participatietraject hierover te starten in het eerste kwartaal van 2019, met de start van een participatietraject hierover. Fase 2: Het wettelijke proces van vaststelling door de raad. Dit vindt plaats in 2020.
 - Aanvullende middelen beschikbaar stellen uit de algemene reserve van € 135.000,- voor het maken van de Omgevingsvisie.
- Op grond van artikel 2 van de Inspraakverordening te besluiten dat inspraak wordt verleend op de wijze zoals in de kadernotitie is opgenomen.

Toelichting

In 2021 treedt de Omgevingswet in werking. De eerste stap die de gemeente neemt om klaar te zijn voor die invoering is het maken van een gemeentelijke Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie bestaat uit gemeentelijke ambities en doelstellingen voor de fysieke leefomgeving voor de toekomst van Texel. In de Omgevingswet speelt burgerparticipatie een belangrijke rol. Om die reden wordt in deze kadernotitie voorgesteld de Omgevingsvisie Texel op te stellen op participatieniveau 'Adviseren en Raadplegen'. Het vaststellen van deze kadernotitie zal leiden tot een Omgevingsvisie voor en door Texel.

Consequenties

Financieel	☒ Ja ☐ Nee
Personeel/Organisatie	☒ Ja ☐ Nee
Juridisch	☐ Ja ☒ Nee
Beleid	☒ Ja ☐ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☒ Nee

Deregulering	☐ Ja ☒ Nee
Regie	☐ Ja ☒ Nee
Structuurvisie	☒ Ja ☐ Nee
Belanghebbenden	☒ Ja ☐ Nee
Zaaknummer	1646133

Bijlagen

1. Kadernotitie 'Het maken van de Omgevingsvisie'
2. Overzicht Programma invoering Omgevingswet

Vaststellen kadernotitie 'Het maken van de Omgevingsvisie'

Samenvatting

Gemeente van start met Omgevingsvisie voor en door Texel

De gemeenteraad wordt voorgesteld de kadernotitie 'Het maken van de Omgevingsvisie' vast te stellen.

De vaststelling van de kadernotitie is het startsein voor het maken van de gemeentelijke Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie wordt de opvolger van de in 2008 vastgestelde Structuurvisie 2020 'Texel op Koers'. In de Omgevingsvisie staat wat de gemeente in de toekomst voor Texel wil bereiken op het gebied van de fysieke leefomgeving. De fysieke leefomgeving bestaat uit infrastructuur, watersystemen, water, bodem, lucht, landschap, gebouwen en cultureel erfgoed. Kortom, alles wat je letterlijk en figuurlijk kunt zien als je buiten rondloopt.

De Omgevingsvisie wordt gemaakt omdat in 2021 de nieuwe Omgevingswet in werking treedt. De Omgevingswet gaat ervoor zorgen dat alle bestaande wet- en regelgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving samengevoegd wordt. Het doel daarvan is dat het makkelijker wordt om te besluiten op wat voor manier onze leefomgeving ingericht, gebruikt en beheerd gaat worden.

Om over de leefomgeving besluiten te nemen is inspraak van inwoners van Texel heel belangrijk. Daarom worden zij uitvoerig betrokken bij de keuzes die de gemeente maakt. Vragen die bijvoorbeeld gesteld worden zijn: Wat vinden burgers van het wonen op Texel, wat is de favoriete plek op Texel, waar maken burgers zich zorgen over of willen ze een bijdrage aan leveren, en welke plek verdient de komende jaren aandacht. Burgers worden dus via burgerparticipatie in de gelegenheid gesteld inspraak te leveren op de te vormen Omgevingsvisie.

De uitkomst van het burgerparticipatietraject is een Omgevingsvisie vóór en dóór Texel. De gemeenteraad is bevoegd om de uiteindelijke Omgevingsvisie vast te stellen. Om die reden is de gemeenteraad bij aanvang van het proces voor de Omgevingsvisie aan zet, zoals nu bij het vaststellen van de kaders, voordat het proces van start gaat.

Vaststellen kadernotitie 'Het maken van de Omgevingsvisie'

Argumenten tot advies

- 1.1 Op grond van de nieuwe Omgevingswet is het voor gemeenten verplicht een Omgevingsvisie te hebben. Daarnaast is de huidige structuurvisie 'Texel op Koers' alweer 10 jaar oud en toe aan actualisatie.
- 1.2 Voorgesteld wordt als kaders voor de aanpak van de Omgevingsvisie in te stemmen met:

Beslispunt 1: Voortbouwen op de thema's en elementen uit de Structuurvisie 2020 'Texel op Koers' in het proces van de Omgevingsvisie.

Dus zonder helemaal opnieuw te beginnen, behouden wat al goed is, en een stap vooruit zetten.

Beslispunt 2: Onderbelichte thema's (beheer openbare ruimte, sociaal domein, duurzaamheidstransitie) meer integreren in de actualisatie van de thema's uit de structuurvisie en in de te maken Omgevingsvisie.

- 1.3 Het inzetten van burgerparticipatie bij de Omgevingsvisie is een vereiste van de Omgevingswet. Via een inventarisatie bij interne medewerkers en een selectie vertegenwoordigers van bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners van Texel is achterhaald op welke wijze het proces van het maken van de Omgevingsvisie het beste vormgegeven kan worden. Op basis daarvan is de voorliggende kadernotitie tot stand gekomen.
- 1.4 Voorgesteld wordt als kaders voor de burgerparticipatie in te stemmen met:

Beslispunt 3: Burgerparticipatie voor de Omgevingsvisie invullen met werkvormen die passen bij participatieniveau raadplegen en adviseren.

Beslispunt 4: Een openbare bijeenkomst (raad/commissie) om belangen af te wegen

- 1.5 Er is een planning gemaakt voor het maken van de Omgevingsvisie met een uitgebreid participatieproces. Voorgesteld wordt als kaders voor de planning in te stemmen met:

Beslispunt 5: Het proces van de Omgevingsvisie vormgeven via een traject van twee jaar, bestaande uit twee fasen. Fase 1: het beschrijven van de omgevingskwaliteiten en de ambities, en de start van een participatietraject hierover. Dit vindt plaats in 2019. Fase 2: het wettelijke proces van vaststelling door de raad. Dit vindt dan plaats in 2020.

Beslispunt 6: Aanvullende middelen beschikbaar stellen van € 135.000,-- voor het maken van de Omgevingsvisie.

2. Volgens Artikel 2 van de Inspraakverordening besluit elk bestuur ten aanzien van zijn eigen bevoegdheid of inspraak wordt verleend bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid, en wordt inspraak altijd verleend indien de wet daartoe verplicht. In het geval van de Omgevingsvisie ligt er een inspraakverplichting in de Omgevingswet. Voorgesteld wordt het traject zoals beschreven in de kadernotitie aan te merken als het inspraaktraject voor de Omgevingsvisie.

Alternatieven

Als alternatief voor de voorgestelde aanpak van de participatie kan gekozen worden voor de participatieniveaus 'Samen beslissen' of 'Coproduceren'. Consequenties van het kiezen van een ander participatieniveau zijn terug te zien in de mate waarin burgers betrokken worden bij het maken van de Omgevingsvisie.

- Indien voor het participatieniveau coproduceren wordt gekozen geldt dat burgers, binnen bepaalde randvoorwaarden, de bevoegdheid krijgen voor het coproduceren van plannen. Dit betekent dat zij daadwerkelijk kunnen meeschrijven aan teksten etc.
- Indien gekozen wordt voor het participatieniveau samen beslissen geldt dat de gemeente verantwoordelijkheid deelt met burgers over te nemen besluiten en de uitvoer daarvan. Dit betekent dat de gemeenteraad een deel van zijn bevoegdheid uit handen geeft.
- Als gevolg van een keuze voor één van deze andere participatieniveaus moet ook rekening gehouden worden met een langer tijdspad en hogere kosten.

Consequenties van het advies

- **Financieel**

Kosten		
Incidenteel	Project Omgevingsvisie	€ 135.000
totaal		€ 135.000

Dekking			
☒ Geen dekking *	☐ Begroting/begrotingsbrief	☐ Halfjaarrapportage	☐ Jaarrekening

- *** Toelichting**

Door de raad is reeds budget beschikbaar gesteld voor de invoering van de Omgevingswet. Het programma 'invoering Omgevingswet' omvat meer dan het maken van de Omgevingsvisie. De kosten voor het maken van de Omgevingsvisie vallen niet in dit budget. Voorgesteld wordt om de kosten van het maken van de Omgevingsvisie € 135.000 ten laste te brengen van de algemene reserve.

- **Beleidsmatige consequenties**

De Omgevingsvisie bestaat uit de gemeentelijke ambities en doelstellingen voor een gezonde en veilige leefomgeving. Die ambities en doelstellingen worden doelmatig beheerd in de vorm van een strategisch beleid. Als gevolg van strategische keuzes die gemaakt worden zullen er in de komende jaren bepaalde beleidstrajecten aangepast of gestart worden. De uiteindelijke Omgevingsvisie vervangt de huidige Structuurvisie.

Het vaststellen van de kadernotitie zelf heeft nog geen beleidsmatige consequenties.

- **Majeure risico's**

Bij trajecten met burgerparticipatie verdient het proces veel aandacht. Zo kan namelijk voorkomen worden dat er bij burgers verkeerde verwachtingen ontstaan, dat burgers teleurgesteld raken en dat burgers het idee hebben dat er niet naar ze geluisterd wordt. Het niet voldoende, of niet tijdig communiceren is een risico. Dit wordt ondervangen door het maken van een goed communicatieplan en door voldoende middelen te reserveren voor de uitvoering daarvan.

Belanghebbenden

- Externe belanghebbende(n)

Deze kadernotitie is tot stand gekomen op basis van gesprekken met 25 mensen. Twaalf daarvan werken intern bij de gemeente. De overige dertien bestaan uit vertegenwoordigers van Texelse bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners. Zo is via interviews in de bedrijfssector al gesproken met vertegenwoordigers van de Texelse Courant, de Texelse Eigen Stoomboot Onderneming (TESO), de Vereniging voor Vreemdelingen Verkeer Texel (VVV) en het Texels OndernemersPlatform (TOP).

Binnen de maatschappelijke organisaties zijn interviews gehouden met vertegenwoordigers van het Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ), de Land en Tuinbouw Organisatie Texel (LTO), Staatbosbeheer (SBB) en Natuurmonumenten (NM). Daarnaast zijn al interviews gehouden met enkele inwoners die zich binnen een dorpscommissie inzetten, met inwoners die aangesloten zijn bij de Jonge Bestuurders Texel (JBT) en Texel Samen Beter, en met inwoners die op het gebied van toerisme en duurzaamheid kennis en ervaring hebben

Structuurvisie

De nieuwe omgevingsvisie wordt de opvolger van de Structuurvisie.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Wro, Omgevingswet

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

Eerdere besluiten: Vaststellen startnotitie, anticiperen op invoering Omgevingswet, 21-03-2017.

Opmerking:

- Op 01-10-2018 is via een RIB de startnotitie 'Burgerparticipatie in de Omgevingsvisie' toegezonden. Deze startnotitie
- Er is een relatie met de startnotitie 'Toekomstvisie Recreatie en Toerisme'. Het ophalen van input bij inwoners en organisaties voor de Toeristische Toekomstvisie en de Omgevingsvisie wordt zo mogelijk gecombineerd.
- Context Omgevingsvisie, zie tekst op volgende pagina.

Waarom een Omgevingsvisie nodig is

De komende jaren zal er in het Nederlandse omgevingsrecht veel veranderen. Op 1 januari 2021 treedt naar verwachting de nieuwe Omgevingswet in werking. Doel van deze Omgevingswet is beschermen en verbeteren van het leefmilieu. Dit zal gedaan worden door vereenvoudiging en het samenvoegen van bestaande wet- en regelgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving. Hiermee wordt beoogd het proces van inrichting, het beheer, het behoud van de fysieke leefomgeving, en alle activiteiten die daarop van invloed zijn, efficiënt en duurzaam vorm te geven.

De overheden hebben zes kerninstrumenten tot hun beschikking staan om de doelstellingen van de Omgevingswet te bereiken. Deze zes kerninstrumenten worden afgebeeld in Figuur 1. Kerninstrument 1, de Omgevingsvisie, is de eerste stap in de beleidscyclus en het allereerste instrument waar de gemeente Texel mee aan de slag gaat. In de toekomst zal de gemeente Texel ook aan de slag gaan met kerninstrument 2 en 3 (zie tijdspad op volgende pagina).

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

OMGEVINGSWET

De 6 instrumenten

Figuur 1. Zes kerninstrumenten van de Omgevingswet

Omgevingswetportaal.nl | februari 2018

Omgevingsvisie

Deze kadernotitie laat zien welke kaders voorgesteld worden voor het opstellen van een Omgevingsvisie voor en door Texel. De Omgevingsvisie bestaat uit de ambities en doelstellingen van de gemeente, in de vorm van een strategisch beleid. De Omgevingsvisie is dus een stip op de horizon die op zich nog geen veranderingen met zich mee brengt. Voor de daadwerkelijke veranderingen en de daarvoor benodigde maatregelen worden programma's opgesteld (tweede kerninstrument Omgevingswet). Binnen de nieuwe Omgevingswet, en de daarbij horende instrumenten, ligt een sterke nadruk op interactief en participatief werken. Dit houdt in dat burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties dichter betrokken worden bij zaken die hen aangaan, en daar waar gepast uitgenodigd worden initiatief te nemen voor de inrichting en het gebruik van de fysieke leefomgeving. Om die reden wordt dan ook voorgesteld om burgers op het participatieniveau 'Raadplegen en Adviseren' te betrekken bij het maken van de Omgevingsvisie.

Toelichting op de

Tijdspad

Op 16 januari 2019 heeft al een raadsinformerende avond plaatsgevonden. Tijdens deze avond is de Raad op de hoogte gesteld van de Omgevingswet, de context daarvan, de Omgevingsvisie, de noodzaak van burgerparticipatie en de rol van de raad in dit geheel. Ook is ze de gelegenheid geboden voor het stellen van vragen. Op 27 februari 2019 wordt deze kadernotitie aan de raad ter vaststelling aangeboden, zodat in het 2^e kwartaal 2019 gestart kan worden met het proces van de Omgevingsvisie. Zoals deze kadernotitie voorstelt wordt voor het opstellen van de Omgevingsvisie aan alle inwoners van Texel gelegenheid geboden om daaraan bij te dragen. Het opstellen van de Omgevingsvisie zal naar verwachting zowel 2019 als 2020 in beslag nemen. De gemeenteraad draagt de bevoegdheid voor het vaststellen van de uiteindelijke Omgevingsvisie. Om die reden zal de gemeenteraad vanaf de aanvang van het proces voor de Omgevingsvisie ook geïnformeerd en betrokken worden.

Samenhang met traject 'Invoering Omgevingswet'

De werkzaamheden voor de Omgevingsvisie die in deze kadernotitie omschreven worden zijn slechts één van de deelstappen uit het traject 'Invoering Omgevingswet'. Parallel aan het tot stand brengen van de Omgevingsvisie wordt gewerkt aan het traject voor de invoering van de Omgevingswet.